

ҲАСАД ВА ЗАРАРҲОИ ОН

Ҳамду ситоиш барои Аллоҳ, ки Парвардигори оламиён аст, оқибат барои парҳезгорон ва душманӣ танҳо бар золимон аст. Гувоҳӣ медиҳам бар ин ки нест маъбуди барҳақ ба ҷуз Аллоҳи ягона, Ёро шарике нест ва гувоҳӣ медиҳам, ки Муҳаммад банда ва Расули Ёст, хатмкунандаи Паёмбарон ва имоми парҳезгорон, саломи Аллоҳ бар ӯ ва бар оли ӯ ва ҳамсухбатонаш ва бар касе, ки онҳоро то рӯзи қиёмат ба некӯӣ пайравӣ мекунад, нозил бод. Аммо баъд:

Албатта ҳасад рафтори бад аст ва он *таманнои аз байн рафтани неъмат* Аллоҳ аз дигарон мебошад.

Инчунин дар шарҳи ҳасад гуфта шудааст: *Ҳасад бад дидани он чизест, ки Аллоҳ бар гайри ӯ, яъне бар каси дигар ато кардааст.*

Таърифи аввал дар назди аҳли илм машҳур аст ва таърифи дуввум, ҳамон таърифест, ки Шайхул Ислом Ибни Таймия раҳимаҳуллоҳ гуфтааст. Яъне танҳо бад дидани он чизе, ки Аллоҳ бар мардум ато кардааст, ҳамчун ҳасад эътибор карда мешавад.

Ҳасад ҳаром аст, зеро Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва саллам аз он наҳй ва ҳазар кунонидааст ва ҳасад аз сифатҳои яҳуд мебошад, зеро онҳо бар он чизе, ки Аллоҳ ба мардум аз фазлаш додааст, ҳасад мебаранд.

Зарарҳои ҳасад зиёданд, аз ҷумла:

- Бар қазову тақдири Аллоҳ эътироз кардан ва ба он чизе, ки Аллоҳ азза ва ҷалла тақдир кардааст, розӣ набудан. Зеро ҳасадхӯр он неъматеро, ки Аллоҳ ба ҳасадшуда ато кардааст, бад мебинад.

- Ҳасадхӯр ҳамеша дар нооромӣ, сӯзиш ва мусибат боқӣ мемонад, зеро неъматҳои Аллохро, ки бар бандагонаш ато кардааст, шуморида наметавонад. Пас ҳаргоҳ неъматҳои Аллохро дар шахси дигар бубинад, ӯро ҳасад барад ва доштани ин неъматро бар ӯ бад мебинад ва зарур аст, ки дар ин сурат ҳасадхӯр ҳамеша дар нооромӣ бошад. Ин аст ҳоли ҳасадхӯр ва ба Аллоҳ паноҳ мебарем аз ин аъмол.
- Бисёр вақт ҳасадхӯр бар ҳасадшуда зулм мекунад ва кӯшиш мекунад, ки неъматҳои Аллохро бар ҳасадшуда бипӯшонад ё неъматҳои Аллохро аз ҳасадшуда дӯр намояд, пас дар ин ҳолат ҳасадкунанда ҳам ҳасад ва ҳам душманиро бо ҳам ҷамъ мекунад.
- Ҳасадхӯр монанди яҳуд аст, яъне бар он чизе, ки Аллоҳ аз фазлаш бар мардум додааст, ҳасад мебарад.
- Ҳасад бурдан бар пасти ҳасадхӯр далолат мекунад ва ҳасадхӯр шахсест, ки барои дигарон хайро намехоҳад. Ӯ шахси пастназар ва кӯтоҳназар аст, ба сӯи дунё назар мекунад на ба сӯи охират, зеро агар ӯ ба сӯи охират назар мекард, ҳароина аз ин амал рӯ мегардонд.

Савол: *Агар ҳасад дар дили шахс беихтиёр воқеъ шавад, пас илоҷаш чист?*

Ҷавоб: Илоҷаш бар ду амр аст:

Якум: Аз ҳасад тамоман рӯ гардондан, ҳасадро ба фаромушӣ андохтан ва ба он чизе машғул шудан, ки бар нафси инсон аҳамият дошта бошад.

Дуввум: Дар зарарҳои ҳасад фикр ва андеша намудан. Албатта дар сурати дар зарарҳои амал фикр кардан, нафрати инсон нисбати он амал пайдо мешавад. Сипас таҷриба кунад, то ки хайрро барои дигарон низ бихоҳад ва ба он чизе, ки Аллоҳ ӯро додааст, ором шавад. Оё ин таҷриба ва амал барояш хайр аст ё хайр ин аст, ки дунболи неъмате бошад, ки Аллоҳ ба дигарон додааст? Сипас дар нафсаш сӯзиш ва норозигӣ ба қазову тақдири Аллоҳ боқӣ наместонад.

Қадоме аз ин ду роҳи ҳалро мехоҳад, метавонад, ки ихтиёр кунад.

Ҳамду ситоиш барои Аллоҳ, ки Парвардигори оламиён аст ва саломи Аллоҳ бар паёмбарамон Муҳаммад ва бар оли ӯ ва ҳамсухбатонаш ва бар касоне, ки онҳоро то рӯзи қиёмат ба некӯӣ пайравӣ мекунанд, нозил бод.

Баргирифта аз китоби “Илм”-и *Шайх аллома Муҳаммад ибни Солех Усаймин раҳимахуллоҳ раҳматан восиъа, сах. 298-299.*

Дар охир аз Аллоҳ талаб менамоям, ки касоне ба ин беморӣ гирифта шудаанд, шифояшон диҳад ва моро аз шаррашон ҳифз намояд, омин.

Мутарҷим: Шаҳобиддини Солиҳ

26 Шавволи соли 1436 ҳ.

11 Августии соли 2015 м.